

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مروری بر

محمدرای قرآن کریم

تالیف : دکتر محمد ولی خواه

انتشارات راه ابریشم

۱۳۹۵

سرشناسه : ولی‌خواه، محمد، ۱۳۳۹ -
 عنوان و نام پدیدآور : مروری بر محتوای قرآن کریم/تالیف محمد ولی‌خواه.
 مشخصات نشر : تهران: راه ابریشم، ۱۳۹۵.
 مشخصات ظاهری : ۲۵۴ ص.
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۵۴۴۱-۵۰-۵
 وضعیت فهرست نویسی : فیپا
 موضوع : قرآن--بررسی و شناخت
 رده بندی کنگره : ۱۳۹۵ ۸م۴ و ۳/۶۵BP
 رده بندی دیویی : ۲۹۷/۱۵
 شماره کتابشناسی ملی : ۴۲۰۵۳۳۴

انتشارات راه ابریشم
 SILK ROAD PUBLICATION

www.silkroadpub.ir
 Email: info@silkroadpub.ir

مروری بر

محتوای قرآن کریم

تالیف : دکتر محمد ولی‌خواه

ناشر: انتشارات راه ابریشم

چاپ اول ۱۳۹۵ هـ. ش

شمارگان: ۱۰۰۰

قیمت: ۱۸۰۰۰ تومان

مرکز پخش: ۰۹۱۹۵۱۳۶۸۶۱ - ۴۴۲۳۴۹۶۵

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۴۴۱-۵۰-۵

حق چاپ برای راه ابریشم محفوظ است.

بحمدالله توفیق آن داشتیم که پس از سه دهه به بطور مستقیم و یا غیر مستقیم در خدمت قرآن و عترت علیهم السلام بشوم و این توفیق الهی نصیب حقیر شده تا چه مستقیم به امر تدریس و تألیف در این حوزه پر برکت ۱- درک و فهم و تفسیر ۲- در عرصه امور فرهنگی و دارایی آن، مثل استاد مسابقات سراسری قرآن و عترت علیهم السلام و یا برپایی کانونها و مدارس و موسسات مربوط به آن حوزه الهی، خدمتگزاری کنم و به تبارک این مفتخرم و به خود می بالم و آثار و تبعات پرداختن به ثقلین (ثقل اکبر و ثقل کبیر) را، در جای جای زندگی‌م ملموس دیده و از برکات آن بهره مند.

با توجه به این معنی همیشه احساس کردم و می کنم که مسلمانان مخصوصاً قشر تحصیل کرده، اعم از دانش آموز و دانشجو و فارغ التحصیلان و شاید عمومی تر ببینیم اکثر قریب به اتفاق جامعه اسلامی، تاکنون با تعمق و تدبیر، یک دور کامل، قرآن کریم را مورد مطالعه و مذاقه قرار ندانند.

شاید تصور شود که جملگی به قرآن مشغولند، حال عده ای کمتر و عده ای بیشتر، عده ای سطحی تر و عده ای عمیق تر، لکن همگی بصورت مرور و

یا موردی است و یا مطالعات بصورت موضوعی است.

چرا که عده کثیری بدلیل زبان قرآن کریم و عدم فهم ادبیات عرب، مبادرت به این معنی ندارند و عده ای نیز به دلیل حجم کتاب الهی، همت نگمارده و بطور دقیق به آن نپرداخته‌اند.

آثار این عدم توجه، باعث می‌شود که بیشتر مردم حتی یک دوره (البته بصورت دقیق) قرآن کریم را مورد مذاقه قرار ندادند و از محتویات آن نیز، با بی‌یستند، چنانچه از یک فرد مسلمان متدین تحصیل کرده جامعه اسلام، سوال شد: آیا قرآن درباره یک موضوع خاص، مثلاً قوم ایکه و یا تبع، حرفی می‌زند؟ و یا فرهنگ و دید قرآنی در مورد «مکذبین» و چگونه بر خورد با آنان، نزول عذاب و ... چیست؟ به جرات می‌توان گفت، چیزی در ذهن ندارند و باید اولاً تاکنون برخورد نکرده باشند. متأسفانه مسلمانان و متدینین و کسانی که در دین دینی دارند، بدلیل عدم توجه و برنامه ریزی و اینکه بنحوی از مطالب و درجاء آن نیز کاسته نشود و از طرفی موجودیت و عصاره و محتوای آن حفظ شود با کلام الهی که قانون اساسی مسلمین است و باید آن را خوانند تا فهمید و سپس بکار بست تا سعادت دنیا و آخرت را تضمین نمود، بهره برداری لازم را ندارند و یا به لایل مطروحه حقیر و یا هر دلیلی، به آن نمی‌پردازند.

از دیرباز مترصد آن بودم که قرآن کریم را بصورت تحریک، نه ترجمه که خود کار جداگانه ای است، بنگارم تا مندرجات هر جزء آن حداکثر تا ۴ صفحه شود و آن هم تلگرافی و کوتاه که هر شخصی اراده کند ظرف یک ربع براحتی بتواند به مفاد یک جزء قرآن کریم دسترسی داشته باشد. تا شوق و ذوق بیشتری برای مطالعه این کتاب عظیم الهی بوجود آید و در پس آن انشاء... برای دریافت مطالب دقیق تر و عمیق تر، راغب شود و به متن قرآن و یا تفاسیر مراجعه کند.

• برای اینکار در وهله اول، هر جزء به ترتیب مصحف شریف موجود، بطور جداگانه دیده شده است.

• چون آشنایی با مطالب قرآن کریم و اینکه قرآن از چه چیزهایی صحبت می کند ، بسیاری اوقات چندین آیه در یک سوره که پیرامون یک موضوع است، را یکی ذکر کرده و یک بند برایش نگاشته شده است مثلاً در سوره مبارکه مومنون در خصوص آیات ۱۱-۱ نوشته شده « بیان اوصاف مومنین » و یا سوره مبارکه حاقه در خصوص آیات ۸-۱ نوشته شده « قیامت ختمی است و ثمود و عاد تکذیبش کردند + بیان چگونگی نابودی ثمود و عاد »

یعنی مفاد ۸۰ تا ۱۰ آیه ، بصورت یک جمله خلاصه شده است بنحوی که مطالعه کننده ، براحتی ، بتواند به محتویات این آیات بصورت موجز و کوتاه دست یابد و ملکه ذهن شود که ، و بطور اجمال بفهمد قوم عاد و ثمود با مقوله آخرت برخورد بدی کردند و نپذیرفتند ، در غش خواندند و خباوند آنان را به این تکذیبشان گرفت و منهدم کرد و برای رنگ مهدم شدن و از بین رفتن آنان ، براحتی می تواند مستقیم به قرآن کریم و یا یک تفسیر ، مراجعه کند و از کم و کیف آن با خبر شود .

• بعضی اوقات در ۲ یا ۳ آیه یک عنوان نوش ، شده است مثلاً در سوره مبارکه نازعات در خصوص آیات ۱۴ و ۱۳ آمده است « با یک نهیب ، جملگی در محشر حاضر می شوند »

• بعضی اوقات عین ترجمه یک آیه ذکر شده است . ل آیه ۳ سوره مبارکه حدید که آمده است « اول و آخر و ظاهر و باطن خداست و او همه چیز داناست »

• در بعضی موارد ، پیرامون یک آیه ، چند موضوع و نکته ترسیم شده است مثلاً در سوره مبارکه مزمل ذیل آیه ۲۰ آمده است . « دستور به نماز قرآن ، آنقدر که مقدور است + شب زنده داری پیامبر (ص) + اصحابی که اهل تلاوت قرآن و نماز شب و عبادت و راز و نیازند »

• در بعضی از آیات که ممکن است مطوّل باشد ، بصورت تک آیه و بطور موجز ، که بیان کننده مندرجات آیه و مفهوم کل آیه باشد ، بسنده شده است مثل « حرمت ربا » در آیه ۲۷۵ سوره مبارکه بقره

• گاهی یک صفحه کامل قرآن در یک خط نوشته شده است . مثل (چگونگی معامله در حضر و سفر ، نگارش مورد معامله و شرایطش) سوره مبارکه بقره ۲۸۳

و گاهی چند آیه از یک سوره، در یک نیم خط گنجانده شد مثل آیات ۲۶ - ۱۲ سوره مبارکه واقعه.

امید است رعایت امانت شده باشد و چیزی از محتوا و مطالب آیات الهی و مضمون مندرجات قرآن کریم کاسته نشده باشد و بطور اجمال، هر خواننده ای بتواند، در اندک زمان ممکن و در یک نگاه گذرا و کلی، همه مفاد و محتوا و موضوعات و مندرجات قرآن کریم را داشته باشد و چنانچه در مجلس و یا محفلی مورد پرسشی قرار گرفت که آیا قرآن کریم به فلان مطلب پرداخته است، یا نه، یا یک دید اجمالی به موضوع داشته باشد. ضمناً بر راحتی در یک فرصت کوتاه در یک کتاب کوچک تمام مطالب قرآن را مورد مرور قرار دهد تا انشا... مشوقی باشد به یاد بردن بیشتر و بهتر به قرآن کریم و حتی مطالعه تفاسیر ذیل آیات و فهم هر یک بستر آیات الهی.

توفیق دست داد تا کتاب حضرت تحت عنوان «مروری بر محتوای قرآن کریم» تهیه و تقدیم گردد.

انشا... مقبول حضرت حق، جل و علا رفع شده و مفید به فایده باشد

انشاءالله

تهران، محمد ولیخواه

۱۳۳۳

مطابق با ۱۵ - ۱۴۳۶ هـ.م. الحرام